

تهیه کننده: فاطمه حیران – کارشناس روابط عمومی

منابع: www.worldwater.org

www.unece.org/env/water.

سال ۲۰۰۹ سال آبهای مرزی

آبهای مشترک، فرصت های مشترک

نام گذاری یک روز در سال به عنوان روز جهانی آب، اولین بار در بیست و یکمین دستور کار کنفرانس محیط زیست و توسعه سازمان ملل UNCED در شهر ریودوژانیرو برزیل در سال ۱۹۹۲ رسماً مطرح گردید و به دنبال آن، روز بیست و دوم ماه مارس هر سال مقارن با دوم فروردین ماه به عنوان روز جهانی آب نامگذاری شد. در این کنفرانس از کلیه کشورها خواسته شد تا در راستای اجرای بیانیه ۲۱ سازمان ملل، این روز را به عنوان روز ترویج و آگاه سازی مردم در مورد آب اختصاص داده و از طریق پخش و اشاعه نشریات و برگزاری کنفرانس ها، سمینارها و نمایشگاه ها در گرمی داشت آن بکوشند. از سال ۱۹۹۳، هر سال متناسب با مسائل حیاتی و مشکلات جهان در بخش آب، یک شعار جدید برگزیده و فعالیت های جوامع بر پایه آن سازماندهی می گردد.

شعار روز جهانی آب در سال ۲۰۰۹ «آب های مرزی (Transboundary Waters)» تعیین شده و محور اصلی آن «آب های مشترک، فرصت های مشترک» می باشد که در نظر است مطابق آن توجه خاصی به آب های مرزی صورت گیرد. بر این اساس، سازمان ملل امیدوار است که این نام گذاری بتواند فرصت هایی را در زمینه همکاری جهانی در مدیریت آب های مرزی فراهم کرده و با ایجاد احترام متقابل، تفاهم و اعتماد بین کشورها باعث بوجود آوردن صلح، امنیت، رشد و توسعه اقتصادی در تمامی کشورهای دنیا شود.

کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد در اروپا و سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد «یونسکو» نقش راهبردی را برای روز جهانی آب امسال ایفا خواهد کرد.

کشور ایران با داشتن حوضه های آبریز مشترک و رودخانه های مرزی مهمی نظیر اروند رود، هیرمند، هریرود، اترک و ارس، یکی از کشورهای ذی نفع در مباحث مربوط به بهره برداری از آبهای مشترک به شمار می رود.

بنا به گفته یکی از اعضای کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی، طرح مهار آبهای مرزی در کمیسیون مزبور مورد بررسی قرار گرفته و مجلس با جدیت به دنبال مهار آبهای مرزی است، بنا به گفته وی اگر تا افق ۱۴۰۴ نتوانیم آب های مرزی را کنترل کنیم، قطعاً در آینده برای استفاده از این آب ها در کشور و جلوگیری از خروج آنها دچار مشکلاتی خواهیم شد. از این منظر کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس در نظر دارد تا برنامه ای را برای کنترل و مهار آب های مرزی تدوین کند.

با توجه به تقارن روز جهانی آب (دوم فروردین هر سال) با ایام تعطیلات نوروز در ایران و عدم انتشار مطبوعات در این زمان، عملاً امکان بهره گیری زیادی از آن برای آگاه سازی مردم درباره آب وجود ندارد. از این رو، به نظر ضروری است از طرفی سیاست گذاران و مسؤولان ذیربط همپا با برنامه های سازمان ملل متحد، برنامه ریزی هایی را برای مهار آبهای مرزی براساس منافع و مصالح مشترک با همسایگان خود صورت دهند تا بتوان با اجرای آنها منافع کشور را تامین نموده و با ایجاد روابط مطلوب با کشورهای همسایه و تعامل و رویکرد مثبت، موضوع آبهای مشترک و مرزی را حل نمایند و از طرف دیگر، لازم است رسانه های گروهی در زمینه اطلاع رسانی و ترویج آگاهی عمومی نسبت به اهمیت آب در جامعه و حساسیت برانگیزی مردم و مسؤولان گامهای مثبت تری بردارند.
